

УПОВНОВАЖЕНИЙ Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033 Код ЄДРПОУ 21661556

____.____.20 № _____

На № _____ від _____.____.20

Голові Львівської обласної
державної адміністрації –
начальнику Львівської військової
обласної адміністрації

Максиму КОЗИЦЬКОМУ

ПОДАННЯ

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
(згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про
Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»)

Статтею 3 Конституції України визначено, що людина, її життя і здоров'я є найвищою соціальною цінністю.

Права і свободи людини і громадянина закріплено у Розділі II Конституції України та відповідно до статті 22 Основного Закону України не є вичерпними, гарантуються і не можуть бути скасовані.

Згідно зі статтею 101 Конституції України Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) здійснює парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина, метою якого є:

захист прав і свобод людини і громадянина, проголошених Конституцією України, законами України та міжнародними договорами України;

додержання та повага до прав і свобод людини і громадянина у відносинах, що виникають між юридичними особами публічного та приватного права, а також фізичними особами, які перебувають на території України, у випадках, передбачених окремим законом;

запобігання порушенням прав і свобод людини і громадянина або сприяння їх поновленню;

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№14159.2/22/48.1 від 08.12.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 08.12.2022 14:48
5FBV77F7B650371D0400000E88D010044560300

сприяння приведенню законодавства України про права і свободи людини і громадянина у відповідність до Конституції України, міжнародних стандартів у цій сфері.

З метою реалізації зазначених вище норм законодавства України 02 листопада 2022 року працівниками Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Секретаріат Уповноваженого) до Притулку для дітей Служби у справах дітей та сім'ї Львівської обласної державної адміністрації (далі – Притулок) було здійснено моніторинговий візит з метою перевірки стану дотримання прав дітей, які влаштовані до цього закладу, в умовах воєнного стану. Під час моніторингу зверталась увага, зокрема на дотримання права дітей на належні умови проживання, виховання, охорону здоров'я та можливість реалізувати право на освіту тощо.

За результатами проведеного моніторингу виявлено такі порушення.

Частина особових справ дітей, які перебували на час моніторингового візиту у Притулку, не містила обов'язкових документів, які мають бути передані службою у справах дітей за місцем перебування дітей на облік, що не відповідає вимогам наказу Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту від 26.01.2010 № 100 «Про затвердження примірних переліку документів, які входять до номенклатури справ притулків для дітей служб у справах дітей, центрів соціально-психологічної реабілітації дітей та соціально-реабілітаційних центрів (дитячих містечок)» та Типового положення про притулок для дітей служби у справах дітей, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 09.06.1997 № 565.

В окремих справах дітей виявлено відсутність рішень про надання дітям статусу дитини-сироти, дитини позбавленої батьківського піклування, висновків про стан здоров'я дітей. Індивідуальні плани соціального захисту дитини, яка опинилась у складних життєвих обставинах, картки психолого-педагогічного спостереження та індивідуально-виховної роботи з дитиною у справах відсутні.

Зокрема, в особовій справі дитини-сироти медицина довідка дитини не містить дати видачі та печатки, обліково-статистична картка дитини не відповідає формі, затвердженій законодавством. У справі не виявлено: інформацію про початок навчання у загальноосвітньому закладі, індивідуальний план соціального захисту дитини, яка опинилась у складних життєвих обставинах, дитини-сироти, дитини, позбавленої батьківського піклування, інформацію про батьків та інформацію про призначення дитині пенсії по втраті годувальника.

Водночас з'ясовано, що згідно з інформацією виконкому Буської міської ради Львівської області, І мала б бути переведена до Буського дитячого будинку «Лобре серце» з метою об'єднання сім'ї, а саме: з

Три сестри з однієї родини були розлучені під час евакуації із Запорізької області. Проте станом на 02.11.2022

перебувати у Притулку.

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№14159.2/22/48.1 від 08.12.2022
КЕП: Лубиць Д. В. 08.12.2022 14:48
5FBV77F7B650371D0400000E88D010044560300

В особовій справі дитини-сироти не виявлено: рішення органу опіки та піклування про встановлення йому статусу «дитина-сирота», наказ про перебування дитини на первинному обліку в ССД, обліково-статистичну картку та індивідуальний план соціального захисту дитини.

У справі , який є дитиною, позбавленою батьківського піклування, не міститься: рішення суду про позбавлення матері батьківських прав, інформації про батька дитини, витяг з рішення суду про призначення дитині аліментів. Окрім того, не виявлено висновок про стан здоров'я дитини, обліково-статичну картку, індивідуальний план соціального захисту дитини тощо. Справи дітей і також не містять: обліково-статистичних карток, індивідуальних планів соціального захисту дитини, висновків про стан здоров'я, фізичний та розумовий розвиток дитини.

У деяких особових справах дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (), не міститься інформація про житло, яке належить дітям на праві власності або користування, не зазначаються заходи щодо здійснення контролю за збереженням житла та майна дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, що не відповідає Порядку провадження органами опіки та піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.08.2008 № 866 «Питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини».

Відсутність контролю і невжиття своєчасних заходів можуть призвести до порушення права дітей на їх своєчасну постановку на квартирний облік для позачергового отримання житла, збереження закріпленого житла тощо.

Під час моніторингового візиту з'ясовано, що діти шкільного віку навчаються у загальноосвітній школі, що розташована поруч із Притулком, проте договір між Притулком та закладом освіти для ознайомлення не надано. Також була відсутня можливість проаналізувати: Журнал обліку дітей, Журнал щоденного руху дітей закладу, Журнал прийому та передачі зміни черговими з режиму, де фіксується поіменний список дітей по групах, інформація про рух дітей, події, які мали місце за період зміни. З'ясовано, що Журнал обліку відвідувань дітей, що ведеться з 01.01.2022 року, містить записи із змісту яких встановлено, що переважну кількість дітей відвідують лише волонтери.

Порушено права дітей на належні умови утримання, охорону здоров'я, та особисту гігієну.

Так, частиною першою статті 18 Закону України «Про охорону дитинства» передбачено, що держава забезпечує право дитини на проживання в таких санітарно-гігієнічних і побутових умовах, що не завдають шкоди її фізичному та розумовому розвитку.

Натомість виявлено незадовільні умови проживання дітей в Притулку: приміщення житлових кімнат, де відпочивають діти, та харчоблок, де готується

їжа для дітей, уражені пліснявою, вентиляція в них практично відсутня, підвищена вологість, має місце неприємний запах.

У спальнях дітей постільна білизна наявна на усіх дитячих ліжках, проте має неохайний, зношений вигляд. Особисті речі дітей перебувають на підлозі, на полицях та у шафах в хаотичному порядку.

Меблі у Притулку у переважній більшості застарілі та потребують оновлення. На другому поверсі закладу, поряд зі спальним приміщенням для дівчат, двері у жіночій душовій кімнаті відсутні, що є порушенням права дітей на приватність.

Температурний режим у закладі на час візиту не відповідав Державним санітарним правилам і нормам, зокрема згідно з ДСанПіН5.5.3.052-99 «Тимчасові санітарні правила і норми улаштування, обладнання, утримання притулків для неповнолітніх та організація харчування і медичного забезпечення дітей», визначено, що в опалювальний сезон температура має бути: в спальнях – не менше 18 градусів тепла, в кімнатах для занять і майстернях – 16, в ізоляторі – 20.

Згідно з показниками термометра, температура у приміщеннях закладу становила в середньому 16 – 16,5 градусів вище нуля. Варто зазначити, що у деяких дітей молодшого шкільного віку, за спостереженням моніторів, виявлено нежить. Усі діти молодшої групи перебували під наглядом двох вихователів в одній кімнаті на першому поверсі.

Поряд із зазначеним вище було виявлено кілька тварин (коти та собака), які вільно пересуваються у житлових кімнатах, коридорах та харчоблоці Притулку. Зі слів керівника закладу, коти та собака, які живуть поряд із дітьми, щеплені, проте на вигляд тварини виглядали брудними.

Зазначене свідчить про те, що в Притулку відсутній контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних норм і вимог як керівником, так і медичним персоналом.

Стан медичного забезпечення дітей у Притулку також незадовільний.

Зі змісту амбулаторного зошита не можливо встановити осіб, які звертаються до медичної сестри за медичною допомогою, та причини таких звернень. Журнал реєстрації потерпілих від нещасних випадків містить лише три записи: від 28.04.2002 - про отримання травми дитиною на прізвище _____ у приміщенні закладу; від 10.05.2005 - про аварійну ситуацію в котельні Притулку та від 23.05.2021- про необережну поведінку _____

_____, на ігровому майданчику, внаслідок чого дитина отримала закритий перелом передпліччя лівої руки. Зазначене свідчить про формальний підхід до ведення зазначеного вище документу. При спілкуванні з дітьми було встановлено, що між вихованцями Притулку мають місце конфлікти, які в свою чергу можуть призвести до травмування дітей.

Виходячи із аналізу медичної документації, також виявлено самовільне невиконання медичною сестрою призначень лікаря.

У медичному кабінеті розташований холодильник, у якому разом із продуктами харчування зберігаються медичні засоби (пробірки). Серед лікарських засобів виявлено препарати, в яких закінчився термін придатності.

Виявлені недоліки свідчать про те, що керівником Притулку не вживається дієвих заходів, спрямованих на покращення умов перебування дітей і захисту їхніх прав.

Відповідно до підпункту 4.7. пункту 4 Положення про службу у справах дітей Львівської обласної державної адміністрації, затвердженого розпорядженням Голови обласної державної адміністрації від 01.02.2018 № 99/0/5-18, на службу у справах дітей покладено функцію здійснення контролю за умовами утримання і виховання дітей у закладах соціального захисту усіх форм власності у сім'ях опікунів, піклувальників, дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях.

На підставі викладеного та з метою усунення виявлених порушень прав і свобод людини і громадянина та недопущення їх у подальшому, керуючись статтею 101 Конституції України, статтями 13, 15, 16, 22 Закону України від 23.12.1997 № 776/97-ВР «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини»,

прошу:

1. Розглянути подання та невідкладно вжити заходів, спрямованих на усунення порушень прав дітей та виявлених недоліків, зокрема:

- забезпечити здійснення постійного контролю за перебуванням дітей в Притулку Служби у справах дітей та сім'ї Львівської обласної державної адміністрації;

- вжити заходів щодо приведення особових справ дітей у відповідність до чинного законодавства;

- сприяти забезпеченню температурного режиму в приміщеннях Центру відповідно до визначених законодавством Державних санітарних норм та правил;

- забезпечити дієвий контроль за дотриманням санітарно-гігієнічних норм у приміщеннях Центру як керівником, так і медичним персоналом.

2. Службі у справах дітей та сім'ї Львівської обласної державної адміністрації надати пояснення щодо неналежного контролю за утриманням та вихованням дітей у Притулку для дітей Служби у справах дітей та сім'ї Львівської обласної державної адміністрації.

3. Про прийняті рішення та вжиті заходи прошу поінформувати мене до 06 січня 2022 року.

З повагою
Уповноважений

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№14159_2/22/48.1 від 08.12.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 08.12.2022 14:48
5FBV77F7B650371D04000000E88D010044560300